

jednatele společnosti za zápůjčku, což mělo týž účín, jako kdyby byl vyžádal částku tu od společnosti, t. j. ji vypověděl, a ji zapůjčil. Ovšem nastala tím značná změna v podstatě věci tím, že částka ta stala se zá-půjčkou, t. j. pohledávkou žalovaného vůči společnosti, a nemohl ji proto žalovaný započísti na zvýšený vklad podle Šu 63 odstavec třetí zákona, když přece došlo k usnesení o zvýšení kmenového jmění. Pokud částka ta nestala se pohledávkou, nevadila po případě ani výhrada vypovědi-telnosti a zúčitelnosti tomuto započtení, neboť zákon vylučuje zapo-čtení na pohledávku; o tu však nešlo, šlo-li o plat učiněný předem na kmenový vklad, a ona výhrada byla by podle Šu 63 poslední odstavec zákona pozbyla účinnosti, jakmile došlo k platnému usnesení o zvýšení kmenového jmění, k prohlášení žalovaného o převzetí vkladu jakož i o započtení splátky předem učiněné. Ježto však částka ta stala se ještě před usnesením pohledávkou žalovaného ze zápůjčky, a jí zůstala až do 25. listopadu 1920, nemohla býti započtena do kmenového vkladu. Že šlo stranám skutečně dodatně o zápůjčku, je patrné z nesporného před-nesu stran opírajícího se o dopisy ze dne 14. srpna 1920 a zápis o valné hromadě ze dne 25. září 1920. Pokud odvolací soud dovodil z Šu 82 zá-kona, že nebylo možno z platu předem složeného učiniti dodatně zá-půjčku, posoudil věc nesprávně po právní stránce. Tím však zbavena byla podstaty jediná námitka žalovaného proti žalobnímu nároku, a je proto oprávněn nárok ten opírající se o platné a účinné usnesení ze dne 25. listopadu 1920, zavazující žalovaného jako společníka k zaplacení pře-vzatého kmenového vkladu bez možnosti započísti v něj částku předem zaplacenou ve stejné výši.

. Čís. 5038.

Mimo případ čís. 1 Šu 19 žel. dopr. řádu ze dne 16. listopadu 1851, čís. 1 ř. zák. na rok 1852 ručí dráha za vlastní zavinění a zavinění svých zřízenců pouze dle předpisů občanského zákona o náhradě škody.

(Rozh. ze dne 13. května 1925, Rv I 555/25.)

Jda do práce, sklouzl dělník Josef Č. na lávce přes trať státní dráhy a poranil se. Žalující úrazová pojišťovna, uznavši zranění Josefa Č-a za úraz podnikový, vyplatila mu úrazový důchod a domáhala se náhrady na dráze tvrdíc, že úraz byl zaviněn tím, že zřízenec dráhy Zdeněk V. ne-posypal zledovatělých schodů lávky. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o - l i c e** neuznal žalobní nárok důvodem po právu. **D ů v o d y:** Závazek ručební nelze vyvozovati z ustanovení Šu 19 čís. nař. ze dne 16. listo-padu 1851, čís. 1 ř. zák. na rok 1852, poněvadž bod 1 tohoto předpisu na tento případ se vůbec nevztahuje, kdyžtž poškozený v čase úrazu ne-byl v smluvním poměru ke dráze. Dlužno tudíž podle bodu 2 téhož před-pisu ručební závazek dráhy posuzovati podle ustanovení občanského zá-kona o náhradě škody. Podle Šu 1315 obč. zák. ručí zaměstnavatel a to jak osoba právnická tak i osoba fysická za zavinění svého zřízence pouze tehdy, jde-li o zřízence nezpůsobilého ku práci, ke které byl zjedнан, a lze-li zaměstnavateli dokázati vinu ve výběru dotyčné osoby nebo při

konání dozoru nad ním. Okolností takových žalující strana ani netvrdí, opírajíc nárok svůj výlučně o ustanovení Šu 19 cit. čís. nař. a nelze neschopnost železničního zřízence úraz Josefa Č-a zavinivšího, dokládati jedinou okolností, že zřízenec ten byl pravoplatným trestním rozsudkem odsouzen pro přestupek Šu 335 tr. zák., spáchaný nedopatřením, kteréž řečený úraz zavinilo. **D o v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Odvolatelka vytýká rozsudku soudu první stolice nesprávné právní posouzení věci, poněvadž první soud posuzoval věc jen podle Šu 1315 obč. zák., nedbav ostatních ustanovení o náhradě škody. Tvrdí, že dráha jako právnická osoba ručí bezpodmínečně za zavinění svých orgánů, vyvozuje to z ustanovení Šu 19 nařízení ze dne 16. listopadu 1851, čís. 1 ř. zák. na rok 1852. Názor ten jest mylným. Dle Šu 19 cit. nař. ručí dráha za zavinění svých úředníků a zřízenců jen podle předpisů občanského zákona o náhradě škody, pokud tu není závazku, který dráha převzala, nebo zvláštních předpisů, které dráze takové ručení ukládají. Takového závazku a zvláštních předpisů tu není. Dráha jako neosobní podmět práv a závazků nemůže sama o sobě jednati, nýbrž za ni jednají osoby, které dle stanov neb organizace její jsou povolány, by za ni vystupovaly v životě právním. Jednání těchto reprezentantů, pokud vystupují za ni, platí ovšem za činy její. Ale takovými reprezentanty nejsou pouzí její zřízenci, nýbrž tito jsou pouhými pomocnými silami, jakých užívají i fysické osoby, které jsou vlastníky větších podniků. Dle toho dlužno tedy činiti rozdíl mezi reprezentanty a mezi pouhými pomocnými silami. Není pak v zákoně stanoveno a neplyne ani z povahy věci, by v této otázce posuzovány byly právnické osoby přísněji nežli osoby fysické. Proto ručí právnická osoba dle Šu 26 obč. zák. bezvýmínečně za své reprezentanty, za své zřízence jako pomocné síly jen v mezích Šu 1315 obč. zák. Za takovou pomocnou sílu dlužno považovati i Zdeňka V-a. Žalobkyně pak ani netvrdí, že V. je nezpůsobilou osobou ku vykonávání prací jemu drahou svěřených. Nezpůsobilostí, nezdatností rozuměti dlužno trvalou vlastnost zjednané osoby, proto pouhé opomenutí v ojedinelém případě jako v tomto případě není ještě důkazem, že V. je nezpůsobilým, nezdatným, byť pro toto opomenutí byl i potrestán.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci dle Šu 503 čís. 4 c. ř. s., jež dovolatelka jediné uplatňuje, není oprávněným. Výklad, jež dává Šu 19 žel. dopr. ř. z roku 1851, že totiž dráha ručí za vlastní zavinění i zavinění svých úředníků a zřízenců, mohl by obstáti jenom tehdy, kdyby nebylo jeho obmezujících a ručení to blíže upravujících dodatků čís. 1 a 2. Toto celkové znění nedopouští však jiného výkladu, než že mimo případ čís. 1, o nějž zde nejde, ručí dráha za vlastní zavinění a zavinění svých úředníků a zřízenců dle předpisů občanského zákona o náhradě škody, tedy XXX. hlavy vůbec a ne jenom §§ 1323 až 1327 obč. zák. Dráha ručí tu za své pomocníky, právě tak a nic více, než jiná osoba přirozená (srv. rozh. sb. n. s. čís. 2822).